

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1403-320

Chișinău

„18” martie 2016

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

În temeiul articolului 73 și articolului 74 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova, se prezintă Parlamentului spre examinare, în mod prioritar, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.298 din 16 martie 2016.

Proiectul face parte din Programul legislativ de realizare a angajamentelor de transpunere asumate în cadrul Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.146 din 9 iulie 2015 (p.128).

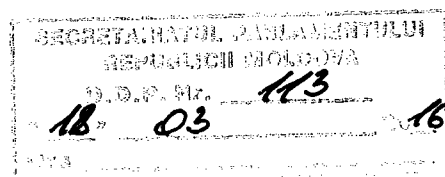
Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege – Banca Națională a Moldovei.

Anexă: Hotărârea Guvernului nr.298 din 16 martie 2016	- 2 ex.
Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară	- 1 ex.
Notă informativă	- 1 ex.
Raportul de expertiza al Centrului Național Anticorupție	- 1 ex.
Avizul Ministerului Justiției	- 1 ex.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Ex. V. Cojocaru
Tel. 022 250210

**Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova**

**Telefon:
+ 373 22 250 101**

**Fax:
+ 373 22 242696**

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 298

din 16 martie 2016

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru
modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008
privind reglementarea valutară**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Octavian Armașu

Ministrul justiției

Vladimir Cebotari

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008
privind reglementarea valutară**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.127-130, art.496), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 3:

punctul 6) va avea următorul cuprins:

„6) *instrumente de plată* – cambii, cecuri și alte instrumente de plată similare care reprezintă creanțe pecuniare față de emitenții acestora.

Noțiunea în cauză nu include instrumentele de plată definite astfel de Legea nr.114 din 18 mai 2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;”;

la punctul 9):

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) persoane fizice care practică, conform legislației Republicii Moldova, activitate de întreprinzător, precum și avocații, notarii, executorii judecătorești și alte persoane fizice care practică activitate profesională independentă, denumite în continuare *persoane fizice rezidente care practică o anumită activitate*;”;

litera f) se completează în final cu textul: „Noțiunea în cauză include și reprezentanțele permanente (definite astfel conform Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997), care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova, ale nerezidenților specificați la pct.10) lit.c) și d);”;

la punctul 10), litera f) se completează în final cu textul: „Noțiunea în cauză include și reprezentanțele permanente (atribuite astfel conform legislației statelor străine), care desfășoară activitate de întreprinzător în statele respective, ale persoanelor juridice rezidente;”;

articolul se completează cu punctele 12)-14) cu următorul cuprins:

„12) *prestatori de servicii de plată rezidenți* – persoane juridice care, potrivit Legii nr.114 din 18 mai 2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, au dreptul de a presta servicii de plată;

13) *prestatori de servicii de plată nebancari rezidenți* – persoane juridice (altele decât băncile licențiate și Banca Națională a Moldovei) care, potrivit Legii nr.114 din 18 mai 2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, au dreptul de a presta servicii de plată;

14) *cont de plăți* – cont definit de Legea nr.114 din 18 mai 2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică”.

2. Articolul 4:

se completează, corespunzător, cu alineatele (8¹), (9¹) și (12) cu următorul cuprins:

„(8¹) Dacă din prezenta lege, din actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei sau din esența raporturilor juridice nu rezultă altfel, normele juridice ce țin de domeniul reglementării valutare stabilite pentru prestatorii de servicii de plată se aplică, în mod corespunzător, și emitenților de monedă electronică în legătură cu emiterea de monedă electronică și prestarea de servicii de plată legate de emiterea de monedă electronică.”;

„(9¹) În sensul prezentei legi, conturile care se deschid la băncile licențiate (conturile bancare) includ și conturile de plăți care se deschid la băncile licențiate în calitatea acestora de prestatori de servicii de plată și de emitenți de monedă electronică conform Legii nr.114 din 18 mai 2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică.”;

„(12) În cazurile în care prezenta lege stipulează plafoane cantitative în euro, precum și în cazurile prevăzute la art.42¹ alin.(2) lit.c), alin.(3) pct.6) și la art.44 alin.(4), determinarea echivalentului în altă monedă se efectuează cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc, în modul stabilit de Banca Națională a Moldovei.”;

alineatul (9) va avea următorul cuprins:

„(9) Rezidenții au dreptul de a deschide conturi în valută străină la băncile licențiate și conturi de plăți în valută străină la prestatorii de servicii de plată nebankari rezidenți, cu excepția conturilor de plăți în legătură cu emiterea de monedă electronică.

Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească condițiile și modul de efectuare a operațiunilor valutare prin conturile bancare/conturile de plăți în monedă națională și în valută străină deschise de rezidenți la băncile licențiate /la prestatorii de servicii de plată nebankari rezidenți.”

3. Articolul 6:

alineatul (6):

la punctul 2) litera a), cuvintele „mai mic de” se substituie cu cuvintele „ce nu depășește”;

alineatul se completează cu punctul 4) cu următorul cuprins:

„4) împrumuturilor/creditelor în cadrul operațiunilor aferente investițiilor directe”;

articolul se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:

„(6¹) Prevederile alin.(6) nu se aplică în cazul în care suma împrumutului/creditului sau garanției primite nu depășește 50 000 de euro (sau echivalentul lor).”

4. Articolul 9:

la alineatul (1) litera c), cuvintele „certificate de acțiuni, înscrieri în conturi” se substituie cu cuvintele „unități de fond, acțiuni”;

alineatul (2):

la punctul 1), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) admitere spre tranzacționare la o bursă;”;

punctul 3) se completează în final cu cuvintele „sau de alt activ/indice”;

alineatul se completează cu punctul 6) cu următorul cuprins:

„6) termenul de bursă acoperă piața reglementată și/sau sistemul multilateral de tranzacționare”;

alineatele (11) și (12) vor avea următorul cuprins:

„(11) Fără autorizare din partea Băncii Naționale a Moldovei pot fi efectuate operațiunile cu instrumente financiare specificate la alin.(6)-(10) în cazul în care:

a) suma operațiunii nu depășește 10000 de euro (sau echivalentul lor); sau

b) instrumentele financiare sînt emise de organizațiile internaționale.

(12) Băncile licențiate, precum și entitățile a căror activitate este reglementată și supravegheată de Comisia Națională a Pieței Financiare efectuează operațiuni cu instrumente financiare străine fără autorizare din partea Băncii Naționale a Moldovei.”

5. La articolul 11 alineatul (4), textul „cu excepția leasingului financiar, precum și a creditelor interbancare cu termenul inițial de rambursare ce nu depășește un an” se substituie cu textul „cu excepția următoarelor împrumuturi/credite:

a) leasingul financiar;

b) creditele acordate de către băncile licențiate;

c) împrumuturile/creditele (altele decît cele indicate la lit.a) și b)) a căror valoare nu depășește 10 000 de euro (sau echivalentul lor)”.

6. Articolul 12 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Prevederile alin.(3) nu se aplică în cazul în care suma garanției nu depășește 10 000 de euro (sau echivalentul lor).”

7. Articolul 13:

la alineatul (3), alineatul al doilea va avea următorul cuprins:

„Banca Națională a Moldovei este în drept de a stabili condițiile și modul de efectuare a operațiunilor valutare prin conturile în monedă națională și în valută străină deschise de nerezidenți la băncile licențiate.”;

alineatul (5) se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins:

„e) deschiderii de către rezidenți a conturilor de depozit de garanție prevăzut la art.12 alin.(3) lit.b), în cazul în care suma garanției nu depășește 10000 euro (sau echivalentul lor);

f) deschiderii de către rezidenți a conturilor destinate efectuării operațiunilor ce țin de primirea împrumuturilor/creditelor/garanțiilor de la nerezidenți, în cazul în care suma împrumutului/creditului/garanției nu depășește 10 000 euro (sau echivalentul lor)”;

la alineatul (6), cuvintele „ce țin de gestionarea și închiderea” se substituie cu cuvântul „afere”.

8. La articolul 15 alineatul (2) literele a) și b), cifra „1000” se substituie cu cifra „10000”.

9. Articolul 16:

la alineatul (2) litera a), cifra „1000” se substituie cu cifra „10000”;

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Prevederile alin.(2) nu se aplică în cazul acordării donațiilor în favoarea nerezidenților indicați la art.3 pct.10) lit.h) și i).”;

la alineatul (3), alineatul al doilea devine alineatul (4);

articolul se completează cu alineatele (5)-(7) cu următorul cuprins:

„(5) Prevederile alin.(4) nu se aplică în cazul în care suma operațiunii nu depășește 10000 de euro (sau echivalentul lor).

(6) Nerezidenții au dreptul să deschidă conturi de plăți în valută străină (cu excepția conturilor de plăți în legătură cu emiterea de monedă electronică) și în monedă națională la prestatorii de servicii de plată nebankari rezidenți. Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească condițiile și modul de efectuare a operațiunilor valutare prin aceste conturi.

(7) Rezidenții au dreptul să deschidă conturi de plăți la prestatorii de servicii de plată nerezidenți (alții decât instituțiile financiare din străinătate). Transferurile la aceste conturi se efectuează cu respectarea prevederilor alin.(3)-(5) din prezentul articol.”

10. La articolul 18 alineatul al doilea, după cuvântul „licențiate” se introduce textul „, precum și în conturile de plăți ale acestora deschise la prestatorii de servicii de plată nebankari rezidenți”.

11. Articolul 21 alineatul (2):

la litera a¹), textul „, pentru operațiunile ce țin de activitatea ei” se substituie cu textul „- pentru operațiunile ce țin nemijlocit de serviciile acordate în cadrul activității ei de asigurare, leasing, microfinanțare, cu excepția operațiunilor de acordare a împrumuturilor în valută străină”;

alineatul se completează cu litera a²) cu următorul cuprins:

„a²) operațiunilor în care una dintre părți este un prestator de servicii de plată nebankar rezident – pentru operațiunile în valută străină care se efectuează în cadrul activităților pe piața financiară desfășurate conform Legii nr.114 din 18 mai 2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică.”;

la litera b), textul „operațiunilor între persoane juridice – pentru efectuarea” se exclude;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) operațiunilor ce țin de efectuarea, prin intermediul contului bancar/contului de plăți în valută străină al unei burse sau al unei organizații care administrează sisteme de clearing și de decontare din Republica Moldova, a transferurilor în valută străină în cadrul decontărilor, inclusiv cu participarea brokerilor/societăților de investiții, realizate conform operațiunilor valutare la care participă un nerezident;”;

litera l) va avea următorul cuprins:

„l) emiterii/eliberării documentelor executorii în conformitate cu prevederile legislației Republicii Moldova”;

alineatul se completează cu litera m¹) cu următorul cuprins:

„m¹) distribuirii în favoarea beneficiarilor a mijloacelor bănești primite de la nerezidenți în valută străină în cadrul proiectelor de asistență tehnică/de finanțare străină pentru Republica Moldova;”.

12. La articolul 22 alineatul (2), după primul alineat se introduce alineatul al doilea cu următorul cuprins:

„Băncile licențiate nu sînt în drept să acorde rezidenților (altor decît băncile licențiate) credite în valută străină în numerar.”

13. La articolul 23:

alineatul (1) se completează cu literele l) și m) cu următorul cuprins:

„l) acordării unui împrumut/credit în favoarea unei persoane fizice rezidente care se află în străinătate în sumă ce nu depășește 10000 de euro (sau echivalentul lor);

m) rambursării unui împrumut/credit și a sumelor aferente acestuia în favoarea unei persoane fizice rezidente care se află în străinătate, dacă suma împrumutului/creditului nu depășește 10000 de euro (sau echivalentul lor)”;

la alineatul (2) partea introductivă, cuvintele „în străinătate” se substituie cu cuvintele „la instituții financiare din străinătate”;

alineatul (3):

la literele b) și c), cifra „1000” se substituie cu cifra „10000”;

alineatul se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins:

„e) acordării unui împrumut/credit în favoarea unei persoane fizice rezidente care se află în străinătate în sumă ce nu depășește 10000 de euro (sau echivalentul lor);

f) rambursării unui împrumut/credit și a sumelor aferente acestuia în favoarea unei persoane fizice rezidente care se află în străinătate, dacă suma împrumutului/creditului nu depășește 10000 de euro (sau echivalentul lor)”;

alineatul (4):

la litera c), cuvintele „în străinătate” se substituie cu cuvintele „la instituții financiare din străinătate”;

alineatul se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) dacă persoanele fizice respective au conturi deschise la instituții financiare din străinătate fără autorizare din partea Băncii Naționale a Moldovei în cazurile prevăzute la art.13 alin.(5) lit.b), e) și f)”;

la alineatul (5), cuvintele „deschise în străinătate conform legislației Republicii Moldova” se substituie cu cuvintele „bancare/conturi de plăți deschise în străinătate”.

14. Articolul 25:

la alineatul (2), cuvintele „conturile lor” se substituie cu cuvintele „conturile bancare/conturile de plăți”;

la alineatul (3), cuvântul „lor” se substituie cu cuvintele „bancare /conturile de plăți”, iar după cuvântul „utilizarea” se introduc cuvintele „cardurilor și a”;

alineatele (4) și (5) vor avea următorul cuprins:

„(4) Cazurile în care operațiunile valutare pot fi efectuate de către rezidenți și nerezidenți în numerar sau cu utilizarea cecurilor de călătorie în valută străină, inclusiv cazurile de depunere în/eliberare din conturile bancare/conturile de plăți ale acestora a numerarului în valută străină și în monedă națională și a cecurilor de călătorie în valută străină, sînt indicate la art.26.

Limitele de utilizare a cardurilor de către rezidenți și nerezidenți în cadrul operațiunilor valutare sînt stabilite la art.27.

(5) Mijloacele bănești obținute în cadrul operațiunilor valutare de către persoanele juridice rezidente (altele decît băncile licențiate, prestatorii de servicii de plată nebankari rezidenți și casele de schimb valutar) și de către persoanele juridice nerezidente urmează a fi înregistrate în conturile bancare și/sau în conturile de plăți ale acestora.”;

la alineatul (6) prima propoziție, cuvintele „casa persoanei” se substituie cu cuvintele „casele persoanei”, după cuvântul „licențiată” se introduc cuvintele „, , prestatorul de servicii de plată nebankar rezident”, iar în final se completează cu cuvintele „pentru fiecare casă”;

la alineatul (8), după cuvântul „utilizarea” se introduc cuvintele „cardurilor și a”, iar după cuvântul „conturile” se introduc cuvintele „bancare/conturile de plăți ale”.

15. Articolul 26:

alineatul (1):

la litera a), cuvintele „și legislației în vigoare” se substituie cu textul „, , pentru cazurile în care prezenta lege și alte acte legislative permit utilizarea numerarului în valută străină și a cecurilor de călătorie în valută străină”;

alineatul se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) efectuării de către prestatorii serviciilor de plată nebankari rezidenți a operațiunilor în valută străină în cadrul activităților pe piața financiară, desfășurate conform Legii nr.114 din 18 mai 2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică - pentru cazurile în care prezenta lege și alte acte legislative permit utilizarea numerarului în valută străină;”;

la litera k), cuvîntul „lor” se substituie cu cuvintele „bancare/conturilor de plăți ale acestora”;

litera n) va avea următorul cuprins:

„n) primirii de la persoane fizice și eliberării în favoarea persoanelor fizice a numerarului potrivit documentelor executorii eliberate/emise în conformitate cu prevederile legislației Republicii Moldova;”;

litera p) se abrogă;

la literele q), r) și s), după cuvîntul „licențiate” se introduce textul „/conturile de plăți ale acestora deschise la prestatorii de servicii de plată nebancari rezidenți”;

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) În cazurile indicate la alin. (1) lit. c), d) și e), suma unei operațiuni de primire a numerarului în valută străină/cecurilor de călătorie în valută străină nu poate depăși 5000 de euro (sau echivalentul lor).”;

la alineatul (2) litera a), textul „lit.a)-p)” se substituie cu textul „lit.a)-o)”;

alineatul (3):

la litera a), cuvintele „și legislației în vigoare” se substituie cu textul „, pentru cazurile în care prezenta lege și alte acte legislative permit utilizarea numerarului în valută străină și a cecurilor de călătorie în valută străină”;

alineatul se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) efectuării de către prestatorii serviciilor de plată nebancari rezidenți a operațiunilor în valută străină în cadrul activităților pe piața financiară, desfășurate conform Legii nr.114 din 18 mai 2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, pentru cazurile în care prezenta lege și alte acte legislative permit utilizarea numerarului în valută străină;”;

litera h) va avea următorul cuprins:

„h) primirii de la persoane fizice și eliberării în favoarea persoanelor fizice a numerarului potrivit documentelor executorii eliberate/emise în conformitate cu prevederile legislației Republicii Moldova;”;

la litera j), după cuvîntul „licențiate” se introduce textul „/conturilor de plăți ale acestora deschise la prestatorii de servicii de plată nebancari rezidenți”;

la literele m), n) și o), după cuvîntul „licențiate” se introduce textul „/conturile de plăți ale acestora deschise la prestatorii de servicii de plată nebancari rezidenți”;

la alineatul (9), după cuvîntul „licențiate” se introduce textul „/conturile de plăți ale acestora deschise la prestatorii de servicii de plată nebancari rezidenți”.

16. La articolul 27, alineatele (3), (4) și (5) vor avea următorul cuprins:

„(3) Retragerea pe teritoriul Republicii Moldova a numerarului în cadrul operațiunilor valutare prin intermediul cardurilor emise de băncile licențiate și prestatorii de servicii de plată nebancari rezidenți, atașate la conturile bancare /conturile de plăți ale persoanelor juridice, se efectuează cu respectarea prevederilor alin.(4) al prezentului articol și a art.26.

(4) Pe teritoriul Republicii Moldova nu se admite retragerea de la bancomate a numerarului în valută străină prin intermediul cardurilor emise de

către băncile licențiate și prestatorii de servicii de plată nebancari rezidenți, atașate la conturile bancare/conturile de plăți ale persoanelor juridice.

(5) Valuta străină provenită din comercializarea mărfurilor sau prestarea serviciilor pe teritoriul Republicii Moldova prin intermediul cardurilor emise de băncile licențiate și prestatorii de servicii de plată nebancari rezidenți și primită de banca licențiată/prestatorul de servicii de plată nebanca rezident în favoarea unui comerciant care activează în Republica Moldova urmează a fi cumpărată de către banca/prestatorul în cauză, iar echivalentul în monedă națională – trecut în contul bancar /contul de plăți al comerciantului respectiv. Prevederea în cauză nu se aplică în cazul comercianților care activează în Republica Moldova și au dreptul, conform legislației valutare, să comercializeze mărfuri sau să presteze servicii pe teritoriul Republicii Moldova contra valută străină.”

17. Articolul 30:

la alineatul (5), cuvântul „cu” se substituie cu cuvântul „fără”;

la alineatul (6) prima propoziție, după cuvântul „nerezidente” se introduce textul „în sumă ce depășește 100 000 lei moldovenești”.

18. Articolul 31:

la alineatul (2), textul „alin.(5) și (6)” se substituie cu textul „alin.(6)”;

la alineatul (6), cuvintele „introdus în/” se exclud.

19. Articolul 33:

la alineatul (1) litera b) și alineatul (2) litera b), cuvintele „și cardurile” se exclud;

la alineatul (5), textul „(cu excepția cardurilor)” se exclude.

20. Articolul 35 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) În Republica Moldova convertibilitatea monedei naționale se asigură în corespundere cu angajamentele asumate de Republica Moldova conform tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.”

21. Articolul 37:

la alineatul (3), după cuvintele „altei valute străine” se introduc cuvintele „și contra monedei naționale”;

alineatele (4)-(8) se abrogă.

22. Articolul 38 se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) rezidenții, alții decât cei specificați la lit.a)-c), în cazul în care suma operațiunii de schimb valutar nu depășește 10 000 de euro (sau echivalentul lor)”.

23. La articolul 40 alineatul (2), cuvintele „punctelor sale de schimb valutar” se substituie cu cuvintele „birourilor sale de schimb valutar și a aparatelor de schimb valutar”.

24. Articolul 41:

alineatul (2):

la litera a), textul „punctelor sale de schimb valutar (denumite în continuare *puncte de schimb valutar ale băncii licențiate*)” se substituie cu textul „birourilor sale de schimb valutar (denumite în continuare *birouri de schimb valutar ale băncii licențiate*) și/sau prin intermediul aparatelor de schimb valutar”;

litera b) se completează în final cu textul „prin ghișeele casei de schimb valutar/filialei acesteia și/sau prin intermediul aparatelor de schimb valutar”;

la litera c), după cuvîntul „fizice” se introduc cuvintele „contra monedei naționale”, iar în final se completează cu textul „și/sau prin intermediul aparatelor de schimb valutar”;

articolul se completează, corespunzător, cu alineatele (2¹) și (4¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Utilizarea în operațiunile de schimb valutar cu persoane fizice a numerarului de valută străină sub formă de monede metalice se efectuează de unitatea de schimb valutar la discreția sa.”;

„(4¹) În sensul prezentei legi, biroul de schimb valutar al băncii licențiate reprezintă unul sau mai multe ghișee, deschise de către banca licențiată în cadrul sediului băncii, filialei sau oficiului secundar al filialei, prin care se efectuează operațiuni de schimb valutar în numerar cu persoane fizice.”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Băncile licențiate sînt obligate să înștiințeze Banca Națională a Moldovei despre deschiderea birourilor de schimb valutar, programul de lucru ale birourilor respective, precum și despre instalarea aparatelor de schimb valutar. Modul și termenele de înștiințare se stabilesc de Banca Națională a Moldovei.”;

articolul se completează cu alineatele (10) și (11) cu următorul cuprins:

„(10) Pe toată durata desfășurării activității licențiate de Banca Națională a Moldovei, casele de schimb valutar și hotelurile sînt obligate să respecte cerințele stabilite pentru obținerea licenței/copiei autorizate de pe licență.

(11) Prelucrarea de către unitățile de schimb valutar a datelor cu caracter personal se realizează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal, iar controlul asupra respectării căreia se efectuează de către organul de control al prelucrărilor de date cu caracter personal.”

25. Articolul 42:

la alineatul (1), cuvintele „punctul de schimb valutar al băncii licențiate” se substituie cu cuvintele „biroul de schimb valutar al băncii licențiate”;

la alineatul (2):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) copia de pe licența casei de schimb valutar/hotelului, iar în cazul filialei casei de schimb valutar – copia de pe copia autorizată de pe licență. Copia

respectivă se autentifică de administratorul casei de schimb valutar/hotelului sau de persoana împuternicită de către acesta”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) informația privind plata obligatorie care se percepe conform Legii Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației nr.827-XIV din 18 februarie 2000”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Unitatea de schimb valutar este obligată să efectueze operațiunea de schimb valutar în numerar cu persoana fizică în suma și în moneda solicitată, dacă în momentul adresării acesteia informația cu privire la cursurile de cumpărare și de vânzare a valutilor străine stabilite de unitatea de schimb valutar a fost afișată și în încăperea respectivă a unității există moneda națională/valuta străină solicitată în suma respectivă.”;

articolul se completează cu alineatele (6¹)-(6³) cu următorul cuprins:

„(6¹) Clientul unității de schimb valutar este în drept să solicite revocarea operațiunii de schimb valutar până la finalizarea operațiunii, precum și în decurs de 30 minute după finalizarea acesteia, dacă sînt respectate concomitent următoarele condiții:

a) în perioada indicată cursul de cumpărare/vânzare al valutei străine cumpărate/vîndute nu a fost modificat;

b) solicitarea de revocare se face cu cel puțin 30 de minute înainte de finalizarea programului de lucru al unității de schimb valutar.

Operațiunea de schimb valutar se consideră finalizată după primirea de către client de la unitatea de schimb valutar a mijloacelor bănești și a bonului de casă sau a altui document prevăzut de legislația fiscală (denumit în continuare – bon de casă). Calcularea termenului de 30 minute se efectuează de la timpul indicat în bonul de casă.

Revocarea operațiunii de schimb valutar după finalizarea acesteia se efectuează în baza cererii scrise a clientului, la care se anexează bonul de casă.

(6²) Unitatea de schimb valutar este obligată să restituie clientului, imediat după depunerea cererii de revocare, mijloacele bănești primite în cadrul operațiunii de schimb valutar revocate, iar în cazul în care unitatea de schimb valutar nu dispune de mijloacele bănești necesare – cel târziu în următoarea zi lucrătoare.

(6³) Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească cerințe menite să asigure transparența condițiilor de efectuare de către unitățile de schimb valutar a operațiunilor de schimb valutar cu clienții săi.”;

la alineatul (7), cuvintele „punctului de schimb valutar al băncii licențiate” se substituie cu cuvintele „biroului de schimb valutar al băncii licențiate”, după cuvîntul „hotelului” se introduce textul „, prin utilizarea aparatului (aparator) de schimb valutar”, iar cuvintele „în scris Banca Națională a Moldovei despre acest fapt” se substituie cu cuvintele „despre acest fapt Banca Națională a Moldovei în modul stabilit de acesta”;

alineatul (8):

la primul alineat, cuvintele „punctului de schimb valutar al băncii licențiate” se substituie cu cuvintele „biroului de schimb valutar al băncii licențiate”;

alineatul al doilea va avea următorul cuprins:

„De la data depunerii licenței/copiei autorizate de pe licență la Banca Națională a Moldovei, licența/copia autorizată de pe licență se consideră retrasă.”;

articolul se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

„(9) Prevederile alin.(2)-(6¹) se aplică în cazul în care operațiunile de schimb valutar cu persoane fizice se efectuează prin ghișeele unității de schimb valutar.”

26. Legea se completează cu articolul 42¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 42¹. Prevederi generale privind condițiile de utilizare a aparatelor de schimb valutar

(1) Aparatul de schimb valutar reprezintă un dispozitiv automatizat de autodeservire care permite efectuarea operațiunilor de cumpărare/vînzare a numerarului în valută străină contra numerar în lei moldovenești, conform cursului valutar afișat pe ecranul aparatului, cu eliberarea bonului de casă sau a altui document potrivit legislației fiscale.

(2) Aparatul de schimb valutar prin intermediul căruia se efectuează operațiuni de schimb valutar în numerar trebuie să corespundă cel puțin următoarelor condiții:

a) să fie dotat cu mijloace tehnice în vederea verificării autenticității bancnotelor;

b) să fie dotat cu dispozitive sau sisteme pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar în conformitate cu cerințele legislației fiscale;

c) să fie programat să efectueze operațiuni de schimb valutar în sumă ce nu depășește 5000 lei moldovenești per operațiune sau echivalentul acestei sume în valută străină;

d) să aibă afișat pe corpul aparatului datele de identificare și de contact ale unității de schimb valutar, precum și datele de contact ale Băncii Naționale a Moldovei la care pot fi înaintate reclamații privind operațiunile de schimb valutar;

e) să fie dotat astfel încît să fie asigurată identificarea clientului persoană fizică în corespundere cu Legea nr.190-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și actele normative elaborate în temeiul acestei legi.

(3) În cazul efectuării de către persoana fizică a operațiunii de schimb valutar prin aparatul de schimb valutar, acest aparat trebuie să asigure în regim automat:

1) primirea de la persoana fizică a informației privind operațiunea pe care aceasta intenționează să o efectueze;

2) afișarea pe ecran, pînă la finalizarea operațiunii de schimb valutar, a cel puțin următoarei informații: denumirea și/sau codul valutei străine; suma monedei spre primire/primate; suma monedei spre eliberare; cursul valutar aplicabil; mărimea și suma comisionului (dacă se aplică); precum și mărimea și suma plății obligatorii (în cazul în care se percepe conform Legii Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației nr.827-XIV din 18 februarie 2000);

3) revocarea de către client a operațiunii de schimb valutar pînă la finalizarea acesteia. Operațiunea de schimb valutar se consideră finalizată după primirea de către client de la aparatul de schimb valutar a mijloacelor bănești și a documentului prevăzut la pct.5);

4) verificarea autenticității bancnotelor introduse;

5) eliberarea bonului de casă sau a altui document prevăzut de legislația fiscală, care trebuie să includă informația indicată la pct.2), precum și altă informație prevăzută de legislația fiscală;

6) efectuarea unei operațiuni de schimb valutar în sumă ce nu depășește 5000 lei moldovenești per operațiune sau echivalentul acestei sume în valută străină;

7) eliberarea mijloacelor bănești în sumă ce constituie echivalentul numerarului introdus în aparat, cu deducerea, dacă este cazul, a sumei comisionului aplicabil, precum și a plății obligatorii care se percepe conform Legii Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației nr.827-XIV din 18 februarie 2000;

8) în cazul în care caracteristicile aparatului de schimb valutar nu permit operarea cu bancnotele cu valoare mică sau cu monede metalice, fapt care face imposibilă eliberarea clientului a sumei exacte supuse eliberării conform subpct.7) – notificarea pe ecran a clientului despre acest fapt cu indicarea sumei care nu poate fi eliberată și obținerea, pînă la finalizarea operațiunii de schimb valutar, a acceptului clientului pentru efectuarea operațiunii în aceste condiții.

(4) Aparatele de schimb valutar pot fi instalate atît în incinta băncilor licențiate (subdiviziunilor acestora) și caselor de schimb valutar (filialelor acestora), cît și în afara acestora. Hotelul poate să instaleze aparatul de schimb valutar numai în incinta hotelului.

(5) La discreția unității de schimb valutar (alta decît hotelul), prin intermediul unui aparat de schimb valutar pot fi efectuate fie operațiuni de cumpărare, fie operațiuni de vânzare sau ambele tipuri de operațiuni.”

27. Articolul 43:

la alineatul (1), cuvîntul „punctului” se substituie cu cuvîntul „biroului”;

la alineatul (2), cuvîntul „puncte” se substituie cu cuvîntul „birouri”, iar cuvîntul „punct” se substituie cu cuvîntul „birou”;

articolul se completează, corespunzător, cu alineatele (6¹), (8¹) și (8²) cu următorul cuprins:

„(6¹) În cazul efectuării operațiunilor de schimb valutar prin intermediul aparatelor de schimb valutar, unitatea de schimb valutar poate stabili cursuri de

cumpărare și vânzare diferite pentru fiecare aparat, acestea fiind afișate pe ecranul aparatului.”;

„(8¹) Cursurile de cumpărare/vânzare pentru operațiunile de schimb valutar în numerar cu persoane fizice ale dolarului SUA, euro, lirei sterline, leului românesc și hrivnei ucrainene se stabilesc de către unitățile de schimb valutar cu două semne zecimale, iar ale rublei rusești – cu trei semne zecimale.

(8²) Unitatea de schimb valutar este în drept să modifice în decursul programului ei de lucru cursurile de cumpărare și vânzare stabilite pentru operațiunile de schimb valutar în numerar cu persoane fizice. Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească frecvența de modificare a cursurilor de cumpărare și vânzare în decursul programului de lucru al unităților de schimb valutar.”;

alineatul (9) va avea următorul cuprins:

„(9) În cazul în care unitatea de schimb valutar modifică în decursul programului său de lucru cursurile de cumpărare și/sau vânzare pentru operațiunile de schimb valutar în numerar cu persoane fizice, aceasta urmează să asigure informarea persoanelor fizice prin afișarea informației respective, conform prevederilor prezentului articol, pînă la începerea efectuării operațiunilor cu aplicarea cursurilor noi stabilite.”;

articolul se completează cu alineatul (9¹) cu următorul cuprins:

„(9¹) Unitatea de schimb valutar urmează să elaboreze și să dispună la momentul începerii activității de schimb valutar, precum și să implementeze proceduri interne care vor reglementa modalitatea de modificare în decursul programului de lucru a cursurilor de cumpărare și/sau vânzare pentru operațiunile de schimb valutar cu persoane fizice (principiile /motivele de modificare a cursului valutar etc.).”;

alineatul (14):

după cuvîntul „reclamă” se introduc cuvintele „și pe ecranul aparatului de schimb valutar”;

alineatul se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) să nu fie utilizate practici de afișare care induc în eroare clienții”;

la alineatul (15), după cuvîntul „reclamă” se introduc cuvintele „și pe ecranul aparatului de schimb valutar”;

articolul se completează cu alineatele (16) și (17) cu următorul cuprins:

„(16) La stabilirea de către unitatea de schimb valutar a cursurilor de cumpărare și vânzare, precum și a comisioanelor în cazul utilizării aparatelor de schimb valutar, se aplică în mod corespunzător prevederile alin.(1), (3), (4), (5), (7), (8), (8¹), (8²), (9), (9¹), (10), (11), (12) din prezentul articol.

(17) În vederea asigurării protecției drepturilor clienților unităților de schimb valutar, Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească cerințe suplimentare de ordin tehnic referitoare la modul de stabilire de către unitățile de schimb valutar a cursurilor de cumpărare/vânzare și de afișare a cursurilor valutare pe panoul de reclamă și pe ecranul aparatului de schimb valutar.”

28. Articolul 44:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Introducerea aporturilor bănești în capitalul social al casei de schimb valutar, inclusiv în cazul majorării capitalului social, se efectuează prin înregistrarea mijloacelor respective la conturile casei de schimb valutar/filialele acesteia deschise la băncile licențiate. Prevederea în cauză nu se aplică în cazul în care majorarea capitalului social al casei de schimb valutar se efectuează din contul profitului obținut de aceasta.”;

articolul se completează, corespunzător, cu alineatele (3¹) și (4¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Documentele care servesc drept dovadă a introducerii aporturilor bănești în capitalul social al caselor de schimb valutar/majorării capitalului social se stabilesc de Banca Națională a Moldovei.”;

„(4¹) În cazul în care casa de schimb valutar efectuează operațiuni de schimb valutar și/sau prin intermediul aparatelor de schimb valutar, dotarea aparatelor în cauză poate fi efectuată din contul mijloacelor bănești indicate la alin.(1), în suma determinată de casa de schimb valutar.”;

la alineatul (5), prima propoziție va avea următorul cuprins: „În timpul programului de lucru casa de schimb valutar și filialele acesteia sînt obligate să păstreze mijloacele bănești circulante în incinta încăperilor lor în care se efectuează nemijlocit operațiuni de schimb valutar, în conturile acestora deschise la băncile licențiate și/sau în aparatele de schimb valutar.”;

alineatele (7) și (8) se abrogă;

alineatul (9) se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „Pe o adresă pot fi instalate unul sau mai multe aparate de schimb valutar.”;

alineatul (10) va avea următorul cuprins:

„(10) Casa de schimb valutar efectuează prin ghișee operațiuni de schimb valutar în numerar cu persoane fizice în încăperea care trebuie să corespundă cerințelor minime stabilite de Banca Națională a Moldovei. Cu astfel de încăperi urmează a fi asigurate toate filialele casei de schimb valutar. Aceste încăperi nu pot fi utilizate de către o altă casă de schimb valutar pentru desfășurarea activității sale.”

29. Articolul 45:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pe o adresă banca licențiată poate deschide unul sau mai multe birouri de schimb valutar și/sau instala unul sau mai multe aparate de schimb valutar.”;

alineatul (2) se abrogă;

la alineatul (3) prima propoziție, cuvîntul „punctului” se substituie cu cuvîntul „biroului”, iar în final se completează cu cuvintele „și despre instalarea aparatului de schimb valutar”.

30. Articolul 46 se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „În incinta hotelului pot fi instalate unul sau mai multe aparate de schimb valutar.”

31. Articolul 47:

la alineatul (1):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) denumirea, forma juridică de organizare, sediul, IDNO, data înregistrării de stat, genul de activitate a casei de schimb valutar, numele și prenumele administratorului și IDNP al acestuia, denumirea/numele și prenumele asociaților, IDNP sau IDNO al acestora, mărimea capitalului social și cota de participare a fiecărui asociat”;

la litera c), cuvintele „veridicitatea documentelor” se substituie cu cuvintele „actualitatea, plenitudinea și veridicitatea documentelor și informațiilor”;

la alineatul (2):

litera a) se abrogă;

literele b) și c) vor avea următorul cuprins:

„b) documentul care confirmă împuternicirile persoanei de a semna (depune) cererea respectivă – în cazul în care cererea de eliberare a licenței este semnată (depusă) de către o altă persoană decât administratorul întreprinderii;

c) extrasul din registrul acționarilor (eliberat cu cel târziu 2 luni înainte de data depunerii cererii) – în cazul societății pe acțiuni”;

la litera d), după cuvântul „documentul” se introduce textul „(conform cerințelor stabilite de Banca Națională a Moldovei)”;

litera i) va avea următorul cuprins:

„i) cazierile judiciare eliberate de autoritatea abilitată a Republicii Moldova pe numele asociaților/acționarilor, administratorului, adjunctului acestuia și contabilului-șef, care confirmă că persoana nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova, cu anexarea, în cazul asociaților acționarilor care sînt nerezidenți, a copiilor autentificate de către administratorul casei de schimb valutar a actelor de identitate/actelor de înregistrare ale acestora. Pentru nerezidenți se prezintă suplimentar documente similare eliberate de statul respectiv, care confirmă că persoana nu are antecedente penale”;

alineatul se completează cu literele i¹), i²), m), n) și o) cu următorul cuprins:

„i¹) declarațiile pe propria răspundere ale administratorului și adjunctului acestuia/contabilului-șef privind lipsa pedepsei privative de dreptul de a ocupa funcții aferente activității de administrare a unei societăți comerciale/de ținere a evidenței contabile;

i²) declarațiile pe propria răspundere ale asociaților/acționarilor privind faptul că persoanele juridice nu sînt în proces de lichidare sau de insolvabilitate și că persoanelor juridice /fizice nu li s-a impus restricția legală de a constitui societăți comerciale sau de a participa în capitalul social a acestora”;

„m) documentul de înregistrare a fiecărui aparat de schimb valutar la organul fiscal – în cazul în care operațiunile se vor efectua și prin intermediul aparatelor de schimb valutar;

n) informația, conform cerințelor stabilite de Banca Națională a Moldovei, privind corespunderea aparatului de schimb valutar cerințelor prezentei legi – în cazul în care operațiunile se vor efectua și prin intermediul aparatelor de schimb valutar;

o) confirmarea semnată de administratorul casei de schimb valutar sau persoana împuternicită de acesta privind disponibilitatea materialelor specificate la art.42 alin.(1) lit.b) și d) – în cazul în care operațiunile se vor efectua numai prin intermediul aparatelor de schimb valutar”;

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul în care casa de schimb valutar solicită eliberarea licenței pentru desfășurarea activității de schimb valutar numai prin intermediul aparatelor de schimb valutar, la cererea acesteia, depusă conform alin.(1), se anexează documentele indicate la alin.(2) lit. b)-d), i)-k), m)-o).”;

la alineatul (3):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) denumirea, forma juridică de organizare, sediul, IDNO, data înregistrării de stat, genul de activitate a casei de schimb valutar, numele și prenumele administratorului și IDNP al acestuia, denumirea/numele și prenumele asociaților, IDNP sau IDNO al acestora, mărimea capitalului social și cota de participare a fiecărui asociat”;

litera b) se completează în final cu textul „, data înregistrării de stat a filialei, numele și prenumele a administratorului filialei și IDNP al acestuia”;

la litera c), cuvintele „veridicitatea documentelor” se substituie cu cuvintele „actualitatea, plenitudinea și veridicitatea documentelor și informațiilor”;

la alineatul (4):

litera a) se abrogă;

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) documentul care confirmă împuternicirile persoanei de a semna (depune) cererea respectivă – în cazul în care cererea de eliberare a licenței este semnată (depusă) de către o altă persoană decât administratorul întreprinderii”;

la litera c), cuvântul „documentul” se substituie cu textul „documente conform cerințelor stabilite de Banca Națională a Moldovei.”;

litera h) va avea următorul cuprins:

„h) cazierile judiciare eliberate de autoritatea abilitată a Republicii Moldova pe numele administratorului filialei și adjunctului acestuia, care confirmă că persoana nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova. Pentru nerezidenți se prezintă suplimentar documente similare eliberate de statul respectiv, care confirmă că persoana nu are antecedente penale”;

alineatul se completează cu litera h¹) cu următorul cuprins:

„h¹) declarațiile pe proprie răspundere ale administratorului filialei și adjunctului acestuia privind lipsa pedepsei privative de dreptul de a ocupa funcții aferente activității de administrare a unei societăți comerciale”;

la alineatul (5):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) denumirea, forma juridică de organizare, sediul, IDNO, data înregistrării de stat a hotelului, numele și prenumele administratorului și IDNP al acestuia, denumirea/numele și prenumele asociaților, IDNP sau IDNO al acestora, genul de activitate aferent prestării serviciilor hoteliere”;

litera c), textul „veridicitatea documentelor” se substituie cu textul „actualitatea, plenitudinea și veridicitatea documentelor și informațiilor”;

la alineatul (6):

litera a) se abrogă;

literele b) și c) vor avea următorul cuprins:

„b) documentul care confirmă împuternicirile persoanei de a semna (depune) cererea respectivă – în cazul în care cererea de eliberare a licenței este semnată (depusă) de către o altă persoană decât administratorul întreprinderii;

c) extrasul din registrul acționarilor (eliberat cu cel târziu 2 luni înainte de data depunerii cererii) - în cazul societății pe acțiuni;”;

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) cazierile judiciare eliberate de autoritatea abilitată a Republicii Moldova pe numele administratorului, adjunctului acestuia și al contabilului, responsabili pentru activitatea punctului de schimb valutar al hotelului, care confirmă că persoana nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova. Pentru nerezidenți se prezintă suplimentar documente similare eliberate de statul respectiv, care confirmă că persoana nu are antecedente penale”;

alineatul se completează, corespunzător, cu literele e¹), h), i) și j) cu următorul cuprins:

„e¹) declarațiile pe proprie răspundere ale administratorului și adjunctului acestuia/contabilului, responsabili pentru activitatea punctului de schimb valutar al hotelului privind lipsa pedepsei privative de dreptul de a ocupa funcții aferente activității de administrare a unei societăți comerciale/de ținere a evidenței contabile”;

„h) documentul de înregistrare a fiecărui aparat de schimb valutar la organul fiscal – în cazul în care operațiunile se vor efectua și prin intermediul aparatelor de schimb valutar;

i) informația, conform cerințelor stabilite de Banca Națională a Moldovei, privind corespunderea aparatului de schimb valutar cerințelor prezentei legi – în cazul în care operațiunile se vor efectua și prin intermediul aparatului de schimb valutar;

j) confirmarea semnată de administratorul hotelului sau persoana împuternicită de acesta privind disponibilitatea materialelor specificate la art.42 alin.(1) lit.b) și d) – în cazul în care operațiunile se vor efectua numai prin intermediul aparatelor de schimb valutar”;

articolul se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:

„(6¹) În cazul în care hotelul solicită eliberarea licenței pentru desfășurarea activității de schimb valutar numai prin intermediul aparatelor de schimb valutar,

la cererea acestuia, depusă conform alin.(5), se anexează documentele indicate la alin.(6) lit. b), c), e)–f), h)–j).”;

alineatul (7):

la prima propoziție, textul „alin.(1)-(6)” se substituie cu textul „alin.(1)-(6¹)”, iar în final se completează cu textul „și a actelor de identitate/actelor de înregistrare ale asociațiilor/acționarilor nerezidenți, care se prezintă în copii autentificate de către administratorul casei de schimb valutar”;

alineatul se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „Informația indicată la alin.(1) lit.a), alin.(3) lit.a), b) și alin.(5) lit.a) se verifică de către Banca Națională a Moldovei prin accesarea resurselor informaționale de stat.”;

alineatul (9) va avea următorul cuprins:

„(9) Anual, documentele indicate la alin.(2) lit.i) și i¹), alin.(4) lit.h) și h¹) și alin.(6) lit.e) și e¹) se prezintă la Banca Națională a Moldovei în modul și în termenele stabilite de aceasta.”;

alineatele (10) și (11) se abrogă.

32. Articolul 48:

alineatul (1) se completează în final cu cuvintele „la care sînt anexate toate documentele necesare”;

la alineatul (2), după cuvintele „filialei casei de schimb valutar,” se introduc cuvintele „aparaturii de schimb valutar,”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Drept temei pentru respingerea cererii de eliberare a licenței/copiei autorizate de pe licență servește:

a) semnarea (depunerea) cererii de o persoană care nu are atribuțiile respective;

b) depistarea de către Banca Națională a Moldovei a datelor neveridice/incomplete/contradictorii în documentele prezentate de către solicitantul de licență/copie autorizată de pe licență;

c) neprezentarea tuturor documente conform art.47;

d) perfectarea documentelor cu încălcarea cerințelor art.47;

e) nerespectarea prevederilor art.65 alin.(5)-(7);

f) nerespectarea prevederilor art.66 alin.(5) și (6).”

33. Articolul 49:

alineatul (3) se abrogă;

la alineatul (4), cuvintele „Titularul de licență” se substituie cu textul „Casa de schimb valutar sau hotelul care deține licența Băncii Naționale a Moldovei (denumit în continuare *titular de licență*)”.

34. La articolul 50 alineatul (2), textul „de 5 ani” se substituie cu cuvîntul „nelimitat”.

35. Articolul 51:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 51.** Modificarea datelor conținute în cererea de eliberare a licenței și în documentele anexate la aceasta”;

la alineatul (1), cuvintele „documentele anexate la” se exclud, iar în final se completează cu cuvintele „și în documentele anexate la aceasta”;

la alineatul (3), după cuvintele „punctului de schimb valutar al hotelului” se introduc cuvintele „, a aparatului de schimb valutar” și după cuvintele „filialei casei de schimb valutar” se introduc cuvintele „, /aparatului de schimb valutar”;

articolul se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(5) Dacă în decursul activității au survenit modificări/completări în componența asociațiilor/acționarilor casei de schimb valutar sau a fost înlocuit administratorul, adjunctul acestuia sau contabilul-șef (contabilul) al casei de schimb valutar/hotelului, casa de schimb valutar/hotelul urmează să prezinte, suplimentar la informația privind modificările /completările respective, după caz, documentele specificate la art.47 alin.(2) lit.i, i¹), i²) și j), alin.(4) lit.h), h¹) și i), alin.(6) lit.e), e¹) și f) în privința persoanelor menționate.

(6) Dacă casa de schimb valutar sau hotelul intenționează să instaleze aparate (aparate suplimentare) de schimb valutar, casa de schimb valutar /hotelul urmează să prezinte o cerere de reperfectare a licenței, la care se anexează documentele specificate la art.47 alin.(2) lit. m)-o), alin.(6) lit. h)-j).”

36. La articolul 52, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Banca Națională a Moldovei respinge cererea de reperfectare a licenței /copiei autorizate de pe licență în baza temeiurilor specificate la articolul 48 alin.(3).”

37. La articolul 53:

alineatul (2) se completează în final cu textul „, la care se anexează confirmarea publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a anunțului privind pierderea licenței/copiei autorizate de pe licență”;

la alineatul (3), textul „cu licența/copia autorizată” se substituie cu textul „cu copia licenței/copiei autorizate”, iar în final se completează cu o propoziție cu următorul cuprins: „Originalul licenței/copiei autorizate de pe licență deteriorate se depune la Banca Națională a Moldovei la eliberarea duplicatului licenței/copiei autorizate de pe licență.”;

alineatele (5) și (7) se abrogă.

38. La articolul 54:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Taxa pentru licența pentru activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice care se eliberează casei de schimb valutar este de 12000 lei, iar taxa pentru licența care se eliberează hotelului este de 6000 lei.”;

alineatul (2) se abrogă;

alineatele (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(3) Taxa pentru eliberarea copiei autorizate de pe licență, pentru reperfectarea licenței/copiei autorizate de pe aceasta, pentru eliberarea duplicatului licenței/copiei autorizate de pe aceasta este de 585 de lei. În cazul reperfectării licenței, taxa pentru eliberarea copiei autorizate de pe aceasta pentru filiala care deja activează nu se percepe.

(4) Sumele taxelor indicate la alin.(1) și (3) se varsă la bugetul de stat și sînt nerambursabile în cazul în care casa de schimb valutar/filiala acesteia/punctul de schimb valutar al hotelului nu își începe activitatea sau încetează să activeze.”

39. Articolul 55:

la alineatul (4):

la litera c), după cuvîntul „licențiată” se introduc cuvintele „sau prestatorul de servicii de plată nebanca rezident”;

la litera d), după cuvîntul „neautentice” se introduce cuvîntul „/incomplete”;

alineatul se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) prezentarea de către autoritățile competente a informației privind caracterul suspect al operațiunii supuse autorizării și/sau a activității solicitantului, în contextul legislației din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului”;

la alineatul (6) litera a), textul „precum și cerințe față de cererea menționată” se substituie cu textul „cerințele față de cererea menționată, precum și modul de prezentare a documentelor în cauză la Banca Națională a Moldovei”;

alineatul (8) se abrogă.

40. Articolul 56:

alineatul (3) se completează în final cu textul „și alin.(5¹)”;

alineatul (5):

la litera d), după cuvîntul „licențiate” se introduce textul „/a conturilor de plăți în valută străină la prestatorii de servicii de plată nebanca rezidenți”;

la litera e), după cuvîntul „licențiate” se introduce textul „/a conturilor de plăți la prestatorii de servicii de plată nebanca rezidenți”;

la litera f), după cuvîntul „licențiate” se introduce textul „/din conturile lor de plăți deschise la prestatorii de servicii de plată nebanca rezidenți”;

alineatul se completează cu litera l) cu următorul cuprins:

„l) stabilirea termenului maxim de păstrare în conturile bancare ale persoanelor juridice a valutei străine procurate contra monedei naționale și cerința de vânzare a acesteia contra monedei naționale în cazul neutilizării în termenul stabilit”;

articolul se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) În situația unei crize financiare sistemice, definite astfel de organul național instituit pentru gestionarea crizelor financiare sistemice, suplimentar la măsurile de salvagardare menționate la alin.(5), Banca Națională a Moldovei, în consultare cu Guvernul, este în drept să ia decizia de interzicere sau limitare a

retragerilor de valută străină (în numerar și/sau fără numerar) din conturile în valută străină deschise la bănci licențiate, precum și din conturile de plăți în valută străină deschise la prestatorii de servicii de plată nebancari rezidenți, permițând retragerea doar a monedei naționale.”

41. Articolul 57:

alineatul (3) se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) verificarea respectării de către unitățile de schimb valutar a prevederilor legislației valutare”;

alineatul (4) se completează în final cu textul „, dacă prezenta lege sau alte acte legislative care reglementează activitatea organelor controlului valutar nu prevăd altfel”.

42. Articolul 58:

alineatul (1):

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) organele de inspectare financiară/control financiar și organele fiscale ale Ministerului Finanțelor”;

alineatul se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor”;

alineatul (2) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) prestatorii de servicii de plată nebancari rezidenți și emitenții de monedă electronică rezidenți în legătură cu emiterea de monedă electronică și prestarea de servicii de plată legate de emiterea de monedă electronică”;

la alineatul (4), textul „lit.b)-f)” se substituie cu textul „lit.b)-g)”.

43. Articolul 62:

alineatul (1) se completează în final cu textul „, în cadrul controlului pe teren și controlului din oficiu”;

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Controalele pe teren asupra activității unităților de schimb valutar se efectuează în cadrul controalelor planificate și inopinate.”;

la alineatul (2), după cuvântul „Controalele” se introduc cuvintele „pe teren”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Banca Națională a Moldovei este în drept să efectueze controale inopinate pe teren asupra activității unităților de schimb valutar în următoarele cazuri:

a) în scopul verificării îndeplinirii de către unitățile de schimb valutar a cerințelor de lichidare în termen a încălcărilor depistate, precum și a altor cerințe stabilite de Banca Națională a Moldovei în legătură cu aplicarea sancțiunilor unității de schimb valutar;

b) în temeiul sesizărilor (petițiilor) înregistrate la Banca Națională a Moldovei, parvenite din partea consumatorilor, precum și a altor persoane,

inclusiv a autorităților cu funcții de control, privind încălcarea de către unitățile de schimb valutar a prevederilor legislației valutare;

c) în cazul constatării, în cadrul controlului din oficiu, a încălcării de către unitățile de schimb valutar a prevederilor legislației valutare referitoare la activitatea acestora;

d) în baza autosesizării, în temeiul analizei bazate pe riscuri și/sau în situații de instabilitate pe piața valutară.”;

la alineatul (4) prima propoziție, după cuvîntul „Controlul” se introduc cuvintele „pe teren”;

articolul se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) În cadrul controlului pe teren funcționarii Băncii Naționale a Moldovei desemnați să efectueze controlul au dreptul să utilizeze pentru atestarea faptelor constatate mijloace tehnice (audio, video, foto) și să atragă unul sau mai mulți martori asistenți.”;

alineatul (5):

la prima propoziție, după cuvîntul „controlului” se introduc cuvintele „pe teren”, iar cuvintele „de control” se substituie cu cuvintele „privind rezultatele controlului”;

la propoziția a doua, cuvintele „de control” se substituie cu cuvintele „privind rezultatele controlului”;

la propoziția a treia, cuvintele „de control” se substituie cu cuvintele „privind rezultatele controlului” și după cuvîntul „înmînează” se introduce cuvîntul „/expediază”;

la alineatul (6), după cuvîntul „controlului” se introduc cuvintele „pe teren”, iar cuvintele „întocmirii actului de control” se substituie cu cuvintele „înmînării (primirii) actului privind rezultatele controlului”;

articolul se completează cu alineatele (7) și (8) cu următorul cuprins:

„(7) Controlul pe teren și din oficiu asupra activității unităților de schimb valutar se efectuează ținînd cont și de prevederile art.75¹ din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, care se aplică în mod corespunzător.

(8) Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească alte particularități de efectuare a controlului pe teren și din oficiu asupra activității unităților de schimb valutar legate de utilizarea aparatelor de schimb valutar.”

44. Articolul 63:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul încălcării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei ce vizează activitatea birourilor/aparatelor de schimb valutar ale băncilor licențiate, în cazul neexecutării sancțiunilor impuse, Banca Națională a Moldovei este în drept să aplice băncilor licențiate sancțiuni în conformitate cu art.38 din Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 și cu art.75-75² din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, care se aplică în mod corespunzător.”;

la alineatul (3), după cuvîntul „hotelurilor” se introduce textul „, a condițiilor de licențiere, în cazul neexecutării sancțiunilor impuse (denumite în continuare încălcări)”;

articolul se completează cu alineatele (4)-(6) cu următorul cuprins:

„(4) Aplicarea sancțiunilor față de casele de schimb valutar și hoteluri se efectuează ținînd cont și de prevederile art.75 și art.75² din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, care se aplică în mod corespunzător.

(5) În cazul comiterii de către unitatea de schimb valutar a două sau mai multe încălcări care, potrivit prezentei legi, atrag după sine sancțiuni diferite, sancțiunea definitivă pentru concurs de încălcări se stabilește prin absorbția sancțiunii mai ușoare de sancțiunea mai gravă. Amenda se consideră o sancțiune mai ușoară decît cea de suspendare a activității și de retragere a licenței, iar sancțiunea de suspendare a activității – mai ușoară decît cea de retragere a licenței.

(6) Aplicarea de către Banca Națională a Moldovei a sancțiunilor față de unitățile de schimb valutar se efectuează în urma constatării de către Banca Națională a Moldovei a încălcărilor în cadrul controalelor pe teren și controalelor din oficiu a activității unităților de schimb valutar respective.”

45. Articolul 64:

titlul articolului se completează în final cu cuvintele „casei de schimb valutar și hotelului”;

la alineatul (2), cuvintele „întocmirii actului de control” se substituie cu cuvintele „constatării încălcării”;

alineatul (3) se abrogă.

46. Legea se completează cu articolul 64¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 64¹.** Aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii casei de schimb valutar și hotelului

Aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii casei de schimb valutar și hotelului se efectuează cu respectarea prevederilor corespunzătoare ale art.75 și 75² din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.”

47. Articolul 65:

alineatul (1):

la litera a), cuvintele „indicate în avertisment” se substituie cu textul „și a altor cerințe indicate în avertisment /decizia (hotărîrea) privind aplicarea amenzii”;

litera b) se abrogă;

la litera c), cuvintele „sau deteriorate” se exclud;

literele d) și e) vor avea următorul cuprins:

„d) nerespectarea de către casa de schimb valutar a cel puțin uneia dintre cerințele stabilite la art.44 alin.(1)-(3), (4), (5), (6);

e) deținerea de către Banca Națională a Moldovei a informației referitoare la faptul că cel puțin una din persoanele indicate la art.47 alin.(2) lit.i), alin.(4) lit.h) și alin.(6) lit.e) este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova și/sau a informației că cel puțin una din persoanele menționate, care este nerezident, este trasă la răspundere penală”;

la alineatul (2), cuvintele „stabilirii temeiurilor pentru aceasta” se substituie cu cuvintele „constatării încălcării”, iar cifra „2” se substituie cu cifra „6”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Pe perioada suspendării activității casei de schimb valutar/filialele acesteia, casa de schimb valutar nu are dreptul să deschidă filiale noi, să instaleze aparate noi de schimb valutar.”;

articolul se completează cu alineatele (6) și (7) cu următorul cuprins:

„(6) Pe perioada suspendării activității punctului de schimb valutar al hotelului, hotelul nu are dreptul să instaleze aparate noi de schimb valutar.

(7) În cazul aplicării casei de schimb valutar a sancțiunii sub formă de suspendare a activității, aceasta își pierde dreptul de a înființa filiale pe perioada următoarelor 6 luni de la data încetării perioadei de sancționare dispuse de Banca Națională a Moldovei.”

48. Articolul 66:

alineatul (1) se completează cu literele e)-j) cu următorul cuprins:

„e) neîndeplinirea de către titularul de licență, în termenul stabilit, a cerințelor stabilite în hotărîrea privind suspendarea activității;

f) desfășurarea de către filiala casei de schimb valutar a activității fără copia autorizată de pe licență care urmează a fi obținută conform prevederilor prezentei legi;

g) hotărîrea instanței judecătorești (privind intentarea procesului de insolvență sau de dizolvare a casei de schimb valutar);

h) radierea casei de schimb valutar sau a hotelului din Registrul de stat al persoanelor juridice;

i) nedemararea de către titularul de licență a activității licențiate timp de 6 luni de la data eliberării licenței;

j) suspendarea de către titularul de licență a activității licențiate pe o perioadă mai mare de 6 luni”;

la alineatul (2), cuvintele „stabilirii temeiurilor” se substituie cu cuvintele „constatării încălcării sau a altor temeiuri”;

la alineatul (5), după cuvîntul „licența” se introduce textul „în temeiul prevederilor alin.(1) lit.a)-g)”, iar cifra „2” se substituie cu cifra „12”;

articolul se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) În cazul retragerii licenței casei de schimb valutar în temeiul prevederilor alin.(1) lit.b), d) și f), acționarii/asociații/administratorii acestei case de schimb valutar își pierd, pentru o perioadă de 12 luni de la data adoptării hotărîrii privind retragerea licenței, dreptul:

a) de a înființa o casă nouă de schimb valutar; sau

b) de a achiziționa participațiuni noi la capitalul social al oricărei case de schimb valutar; ori

c) de a administra activitatea altei case noi de schimb valutar /filialei acesteia.”

Articolul II. – (1) Notificarea la Banca Națională a Moldovei a împrumuturilor /creditelor externe primite în cadrul operațiunilor aferente investițiilor directe se efectuează de către rezidenți conform contractelor respective încheiate după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(2) Persoanele juridice rezidente care au depus la Banca Națională a Moldovei cererea și documentele necesare în vederea obținerii licenței pentru activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice/copiei autorizate de pe licență, dar nu au obținut licențele/copiile autorizate de pe licență respective pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi urmează să se conformeze prevederilor prezentei legi.

(3) Persoanelor juridice rezidente care au depus la Banca Națională a Moldovei cererea și documentele necesare în vederea prelungirii licenței pentru activitatea de schimb valutar în numerar cu persoane fizice pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi, dar nu au obținut licențele respective pînă la data în cauză, le vor fi eliberate, în lipsa temeiurilor de refuz, licențele respective cu termenul de valabilitate nelimitat, conform prevederilor alin.(7) lit.c) din prezentul articol.

(4) Persoanele juridice indicate la alin.(3) sînt obligate, în termen de 30 de zile de la data eliberării licenței prelungite nelimitat, să prezinte la Banca Națională a Moldovei documentele indicate, după caz, la art.47 alin.(2) lit.c), i) și i¹), alin.(4) lit.h) și h¹), alin.(6) lit.c), e) și e¹), conform cerințelor stipulate la art.47 alin.(7) din Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, precum și informația indicată, după caz, la art.47 alin.(1) lit.a), alin.(3) lit.a), b) și alin.(5) lit.a) din legea indicată, pe care Banca Națională a Moldovei o verifică prin accesarea resurselor informaționale de stat.

(5) În cazul nerespectării prevederilor alin.(4), Banca Națională a Moldovei poate iniția procedura de retragere a licenței, urmînd a fi aplicată procedura stabilită la art.66 alin.(2)-(5) din Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară.

(6) Persoanele juridice rezidente care dețin licențe eliberate în baza Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi sînt în drept să activeze în baza licențelor în cauză pînă la expirarea termenului de valabilitate a acestora. În perioada de valabilitate a licențelor menționate, reperfectarea și eliberarea duplicatelor licențelor în cauză /copiilor autorizate de pe acestea se efectuează cu păstrarea termenului de valabilitate indicat în licențele menționate.

(7) Persoanele juridice rezidente care dețin licențe eliberate în baza Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi sînt în drept să depună la Banca Națională a Moldovei, cel tîrziu în termen de 15 zile lucrătoare pînă la expirarea termenului de

valabilitate a licenței, o cerere de eliberare a licenței cu termen de valabilitate nelimitat și, după caz, a copiei autorizate de pe licența în cauză. Depunerea cererii cu documentele necesare, precum și examinarea acestora de către Banca Națională a Moldovei se efectuează conform prevederilor art.47-49 din Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, cu luarea în considerare a următoarelor particularități:

a) la cererea menționată se anexează originalul licenței/copiei autorizate de pe licență, precum și documentele prevăzute la art.47 din legea nominalizată, cu excepția documentului indicat la art.47 alin.(2) lit.i²) și a documentelor care au fost deja prezentate la Banca Națională a Moldovei și nu necesită actualizare (nu conțin date diferite de cele deja prezentate);

b) în perioada examinării cererii în cauză, titularul de licență își poate continua activitatea de schimb valutar în baza unui certificat eliberat de Banca Națională a Moldovei, al cărui termen nu poate depăși termenul de valabilitate a licenței depuse la Banca Națională a Moldovei;

c) licența cu termenul de valabilitate nelimitat se perfectează pe un formular nou. Licența în cauză și, după caz, copia autorizată de pe aceasta se eliberează la prezentarea documentului care confirmă achitarea taxei pentru eliberarea licenței/copiei autorizate de pe licență indicate la art.54 din Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară.

(8) Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească particularitățile aferente aplicării prevederilor prezentului articol.

Articolul III. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării, cu excepția articolului I punctele 1, 2, 4-14, 15 (cu excepția amendamentelor care vizează alineatul (1) litera p) și alineatul (1¹)), 16-22, 39-42, care vor intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

1) Banca Națională a Moldovei va aduce actele sale normative în corespundere cu prezenta lege;

2) Guvernul:

a) va aduce actele sale normative în corespundere cu prezenta lege;

b) va elabora și va aproba actele normative care vor stabili, în contextul legislației fiscale, cerințele pentru dispozitive sau sisteme pentru înregistrarea operațiunilor în numerar cu care urmează a fi dotate aparatele de schimb valutar, precum și cerințele aferente revocării de către persoana fizică a operațiunii de schimb valutar în numerar după finalizarea acesteia.

Articolul IV. – Legea nr.62-XVI din 23 martie 2008 privind reglementarea valutară, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

Nota informativă
la proiectul Legii pentru modificarea și completarea
Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară

Proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară (în continuare – proiectul de lege) este elaborat în scopul îmbunătățirii cadrului legal aferent domeniului valutar, luând în considerare angajamentele Republicii Moldova în contextul Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, în particular al Acordului privind instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și UE (ZLSAC), evoluțiile pe piața financiară, monetară și valutară, consecințele crizei financiare globale, modificarea cadrului legal în domeniile conexe (pieței de capital, serviciilor de plată și monedei electronice).

Proiectul de lege este în concordanță cu pct.267 din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului 808 din 07.10.2014, care include obligativitatea elaborării unui proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, care va prevedea liberalizarea unor operațiuni valutare de capital.

În continuare sînt punctate cele mai importante aspecte reflectate în proiectul de lege.

Domenii de schimbare

Proiectul de lege prevede liberalizarea unor operațiuni valutare care în prezent sînt supuse autorizării din partea Băncii Naționale a Moldovei (BNM), lărgirea categoriilor de credite /împrumuturi externe asupra cărora va fi aplicat regimul de notificare la BNM, introducerea unor prevederi în legătură cu apariția pe piața financiară a prestatorilor de servicii de plată nebancari, optimizarea utilizării numerarului la efectuarea operațiunilor valutare, efectuarea operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice prin intermediul aparatelor de schimb valutar, amendarea listei măsurilor de salvagardare, concretizarea condițiilor de licențiere și de activitate a unităților de schimb valutar, stabilirea termenului de valabilitate nelimitat pentru licența casei de schimb valutar și cea a hotelului, concretizări referitoare la controlul valutar asupra activității unităților de schimb valutar și aplicarea sancțiunilor față de acestea.

Liberalizarea operațiunilor valutare

În contextul politicii valutare promovate de BNM, care constă în liberalizarea treptată a operațiunilor valutare supuse autorizării de BNM, precum și ținînd cont de angajamentele Republicii Moldova în contextul instituirii ZLSAC, proiectul de lege prevede unele liberalizări ale operațiunilor valutare menționate, printre care liberalizarea operațiunilor valutare supuse autorizării de BNM (cu unele excepții) în sumă de pînă la 10 000 euro (sau echivalentul lor).

Concomitent, ținînd cont de statutul organizațiilor internaționale, proiectul de lege stabilește dreptul rezidenților de a efectua fără autorizare din partea BNM operațiuni cu instrumentele financiare emise de organizațiile menționate (indiferent de sumă).

Totodată, proiectul de lege prevede liberalizarea totală a operațiunilor cu instrumente financiare străine efectuate de către băncile licențiate și entitățile a căror activitate este reglementată și supravegheată de Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), cum ar fi societățile de asigurări, societățile de investiții, organizațiile de microfinanțare ș.a. Liberalizarea este posibilă datorită faptului că activitatea acestor entități se află sub supravegherea și controlul, inclusiv din punctul de vedere al normelor prudențiale, organelor de stat abilitate cu atribuții de reglementare, supraveghere și control (BNM și CNPF), precum și datorită îmbunătățirii permanente a cadrului legal existent, inclusiv în contextul armonizării la standardele Uniunii Europene.

De asemenea, este prevăzută liberalizarea acordării de către băncile licențiate a creditelor financiare în favoarea nerezidenților. Actualmente, sumele creditelor acordate de către băncile licențiate în favoarea nerezidenților sînt nesemnificative. Astfel, la data de 31.12.2015 stocul creditelor acordate de către băncile licențiate în favoarea nerezidenților a constituit mai puțin de 1 % din totalul creditelor acordate.

Se estimează că liberalizarea operațiunilor ce țin de acordarea de către băncile licențiate a creditelor financiare în favoarea nerezidenților nu va lua amploare, avînd în vedere următoarele:

1) În Republica Moldova rata dobânzii la credite este mai mare decât cea aplicată peste hotare, fapt care orientează băncile spre plasarea mijloacelor bănești (inclusiv prin acordarea creditelor) pe piața internă;

2) Acordarea creditelor peste hotare limitează posibilitățile băncilor autohtone de a urmări bunurile gajate de către nerezident prin care se asigură rambursarea creditelor respective, fapt care nu stimulează băncile în efectuarea unor astfel de operațiuni.

Totodată, băncile licențiate dispun de politici și proceduri interne de management al riscului de credit care permit de a identifica, monitoriza și evalua riscul de credit în funcție de profilul de risc al băncii în scopul menținerii permanente a unui mediu al riscului de credit adecvat și controlat.

Proiectul de lege stabilește dreptul băncilor (rezidente și nerezidente) de a introduce în/scoate din Republica Moldova, fără autorizarea BNM, numerar în monedă națională în sumă ce nu depășește 100000 lei moldovenești, precum și dreptul băncilor nerezidente de a introduce în/scoate din Republica Moldova, fără autorizarea BNM, numerar în valută străină (în prezent operațiunile nominalizate necesită autorizarea BNM).

Notificare

Proiectul de lege prevede aplicarea regimului de notificare la BNM a împrumuturilor/creditelor primite de către rezidenți de la nerezidenți în cadrul operațiunilor aferente investițiilor directe, și anume a împrumuturilor /creditelor pe termen lung primite (pentru o perioadă mai mare de 5 ani) în scopul stabilirii sau menținerii legăturilor economice durabile. Informația este necesară în vederea compilării datoriei externe a Republicii Moldova și prognozării plăților aferente deservirii datoriei externe private a țării, precum și întocmirii balanței de plăți a Republicii Moldova.

De asemenea, proiectul de lege stabilește neaplicarea regimului de notificare asupra împrumuturilor/creditelor și garanțiilor primite de la nerezidenți a căror sumă nu depășește 50000 de euro (sau echivalentul lor), fapt care va permite de a diminua cheltuielile materiale și cele de personal implicate în notificarea și luarea la evidență a operațiunilor în cauză, atât ale BNM, cât și ale rezidenților. Actualmente, potrivit datelor deținute de BNM (conform situației din 31.12.2015), cota parte a împrumuturilor/creditelor externe în sumă de până la 50000 dolari SUA (sau echivalentul lor), notificate la BNM, constituie circa 25% din numărul creditelor /împrumuturilor notificate, iar valoarea acestora - circa 0,3% din suma împrumuturilor /creditelor notificate la BNM. Luând în considerare ponderea nesemnificativă a valorii împrumuturilor/creditelor în sumă de până la 50000 dolari SUA în volumul total al împrumuturilor /creditelor notificate, neaplicarea regimului de notificare asupra angajamentelor externe menționate nu va influența asupra plenitudinii informației necesare pentru întocmirea balanței de plăți a Republicii Moldova, precum și pentru analiza pieței valutare interne a Republicii Moldova.

Prestatorii de servicii de plată

Adoptarea Legii nr.114 din 18.05.2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică a impus necesitatea ajustării cadrului legal în domeniul valutar, deoarece după intrarea în vigoare a acestei legi, pe lângă băncile licențiate, pe piața financiară au apărut noi prestatori de servicii de plată, de exemplu, societățile de plată, societățile emitente de monedă electronică, operatorii poștali. Deși Legea nr.114 din 18.05.2012 conține prevederi aferente prestării serviciilor de plată în valută străină de către prestatorii serviciilor de plată, prin proiectul de lege se introduc prevederi mai detaliate în acest sens. Astfel, asupra prestatorilor de servicii de plată nebancari rezidenți se vor răsfrînge (în limita activităților permise acestor prestatori) o mare parte a prevederilor referitoare la drepturile și obligațiile băncilor licențiate aferente efectuării operațiunilor valutare, și anume dreptul de a primi /efectua pe teritoriul Republicii Moldova plăți /transferuri în valută străină, inclusiv în numerar în vederea desfășurării activității permise de Legea nr.114 din 18.05.2012, de a deschide clienților conturi de plăți în valută străină, exercitarea atribuțiilor în calitatea lor de agenți ai controlului valutar ș.a. Regulile de efectuare de către rezidenți și nerezidenți a plăților /transferurilor în cadrul operațiunilor valutare prin intermediul prestatorilor de servicii de plată nebancari rezidenți și prin intermediul băncilor licențiate vor fi practic similare.

Utilizarea numerarului

Prin proiectul de lege au fost amendate prevederile referitoare la utilizarea numerarului în cadrul operațiunilor valutare. Astfel, a fost stipulat dreptul prestatorilor de servicii de plată nebancari

rezidenți de a utiliza numerar în valută străină în cadrul activităților pe piața financiară conform Legii nr.114 din 18.05.2012, a fost exclusă prevederea privind dreptul persoanelor juridice rezidente de a primi de la persoane fizice nerezidente numerar în valută străină sub formă de împrumuturi /credite. Această modificare este impusă de practica încheierii de către unele persoane juridice rezidente a contractelor de împrumut /credit cu persoane fizice nerezidente anume în vederea posibilității utilizării numerarului în valută străină, fapt ce diminuează eforturile BNM și cele ale Guvernului îndreptate spre restrângerea ariei de utilizare a numerarului și promovarea plăților fără numerar. În același sens, în anumite cazuri în care legea permite primirea de către persoanele juridice rezidente de la nerezidenți a numerarului în valută străină, prin proiectul de lege, suma unei operațiuni de primire a numerarului în valută străină se limitează pînă la 5000 de euro (sau echivalentul lor). Analiza operațiunilor de înregistrare la conturile bancare ale persoanelor juridice rezidente a numerarului în valută străină a demonstrat că în anii 2012-2015 suma medie a unei operațiuni de acest fel a constituit cca 6000 dolari SUA.

Potrivit proiectului de lege, în Republica Moldova operațiunile de retragere a numerarului în valută străină prin intermediul cardurilor emise persoanelor juridice de prestatori de servicii de plată rezidenți vor fi posibile numai prin intermediul ghișeelor prestatorilor menționați.

Măsuri de salvagardare

Apariția pe piața serviciilor financiare a prestatorilor noi de servicii de plată, precum și consecințele crizei economice globale a condiționat necesitatea amendării Legii privind reglementarea valutară cu prevederi suplimentare aferente măsurilor de salvagardare. În particular, proiectul de lege prevede, în calitate de măsură de salvagardare, interzicerea sau limitarea, în situația unei crizei financiare sistemice, a operațiunilor de retragere a valutei străine (în numerar sau fără numerar) din conturile în valută străină deschise la băncile licențiate, precum și din conturile de plăți în valută străină deschise la prestatorii de servicii de plată nebankari rezidenți și permite doar operațiuni de retragere a monedei naționale. Această măsură a fost recomandată de misiunea de asistență tehnică a Fondului Monetar Internațional (anul 2011).

De asemenea, proiectul de lege prevede dreptul BNM de a aplica, în calitate de măsuri de salvagardare, anumite limitări aferente procurării de către persoanele juridice de valută străină contra monedă națională (cum ar fi stabilirea unui termen maxim de păstrare a valutei străine procurate contra monedă națională).

Unități de schimb valutar

Proiectul de lege conține un șir de amendamente aferente desfășurării activității unităților de schimb valutar (USV) care au drept scop simplificarea unor reguli aferente activității de schimb valutar în numerar cu persoanele fizice.

În vederea evitării confuziei în legătură cu faptul că atât legislația bancară, cât și legislația valutară utilizează una și aceeași noțiune (punct de schimb valutar) cu sens diferit, prin proiectul de Lege noțiunea de „*punct de schimb valutar*” în contextul legislației valutare se substituie cu noțiunea de „*birou de schimb valutar*”, sensul acesteia fiind păstrat.

Luînd în considerare faptul că băncile (comparativ cu casele de schimb valutar) efectuează un spectru mult mai larg de operațiuni, fapt care le impune un sistem mai complex de gestionare a lichidităților deținute și a riscurilor la care se expun, proiectul de lege anulează obligativitatea băncilor licențiate de a asigura la începutul și în timpul programului de lucru suma echivalentă de 100 000 de lei pentru fiecare punct de schimb valutar.

Pentru casele de schimb valutar a fost anulată cerința de asigurare la începutul și în timpul programului de lucru a sumei minime echivalente de 400 000 lei pentru efectuarea operațiunilor cu persoane fizice, fiind păstrată cerința de menținere a mijloacelor bănești circulante, formate din aporturile bănești în capitalul social, în sumă de 500 000 lei, inclusiv pentru fiecare filială.

În vederea sporirii nivelului de concurență pe piața operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice, proiectul de lege prevede dreptul USV de a modifica pe parcursul programului de lucru cursurile valutare aplicate. De asemenea, proiectul de lege instituie dreptul BNM de a stabili frecvența de modificare de către unitățile de schimb valutar a cursurilor de cumpărare și vînzare în decursul programului de lucru al acestora. Concomitent, în contextul protecției drepturilor

consumatorilor, proiectul de lege stabilește cerința informării de către USV a persoanelor fizice despre aplicarea cursurilor valutare noi (prin afișarea informației respective) pînă la efectuarea operațiunii de schimb valutar. În vederea neadmiterii modificării nejustificate a cursurilor valutare, se stabilește obligativitatea USV de a elabora, dispune și implementa proceduri interne care vor reglementa modalitatea de modificare în decursul programului de lucru a cursurilor valutare (princiipiile /motivele de modificare a cursului valutar etc.). Totodată, proiectul de lege specifică dreptul BNM de a stabili cerințe menite să asigure transparența condițiilor de efectuare a operațiunilor de schimb valutar. De asemenea, în vederea excluderii eventualelor fraude la stabilirea și aplicarea cursurilor de schimb valutar la anumite valute străine (cele mai frecvent tranzacționate), proiectul de lege stabilește obligația unităților de schimb valutar de a stabili cursurile de cumpărare și vânzare ale dolarului SUA, euro, lirei sterline, leului românesc și hrivnei ucrainene cu două zecimale, iar a rublei ruse – cu trei semne zecimale.

Luînd în considerare experiența altor țări, proiectul de lege prevede dreptul USV de a efectua operațiuni de schimb valutar și/sau prin intermediul aparatelor de schimb valutar, stabilind prevederi suplimentare referitoare la licențierea unităților de schimb valutar care intenționează să utilizeze aparate de schimb valutar, precum și reguli privind funcționarea acestora. Utilizarea aparatelor de schimb valutar nu va duce la obligativitatea majorării capitalului social al casei de schimb valutar.

În vederea fortificării protecției drepturilor consumatorilor, proiectul de Lege prevede în mod expres dreptul clientului unității de schimb valutar de a cere revocarea operațiunii de schimb valutar pînă la finalizarea operațiunii, precum și după finalizarea acesteia - în decurs de 30 minute de la finalizarea operațiunii de schimb valutar. În ultimul caz urmează a fi respectate concomitent anumite condiții (în perioada indicată cursul de cumpărare/vânzare a valutei străine cumpărate/vîndute nu a fost modificat; solicitarea de revocare se face cel tîrziu cu 30 de minute pînă la finalizarea programului de lucru al unității de schimb valutar). Pentru cazurile în care operațiunea de schimb valutar se efectuează prin aparatul de schimb valutar, avînd în vedere specificul acestuia, proiectul de Lege prevede că aparatul în cauză trebuie să asigure revocarea de către client a operațiunii de schimb valutar pînă la finalizarea acesteia.

Licențierea caselor de schimb valutar și a hotelurilor

Luînd în considerare experiența BNM referitoare la licențierea caselor de schimb valutar și a hotelurilor care dețin puncte de schimb valutar, precum și experiența similară în domeniile conexe (sectorul bancar), proiectul de lege modifică termenul de valabilitate a licenței de la 5 ani la un termen nelimitat, inclusiv în vederea concordării cu termenul nelimitat de valabilitate a licențelor eliberate altor entități din sectorul financiar (bănci, companii de asigurări, asociații de economii și împrumut, societăți de plată, societăți de investiții etc.). Pentru casele de schimb valutar taxa pentru licență se majorează pînă la 12000 lei, ceea ce corespunde mărimii taxelor pentru licențe, stabilite pentru alte entități din sectorul financiar (de ex., pentru societățile de plată - 12000 lei, societățile de investiții – 10000 lei, companiile de asigurări – 13000 lei). În cazul reperfectării licenței, taxa pentru eliberarea copiei autorizate de pe aceasta pentru filiala care deja activează nu se percepe. Taxa pentru licența care se eliberează hotelurilor se majorează pînă la 6000 lei, luînd în considerare faptul că hotelurile efectuează doar operațiuni de cumpărare a valutei străine.

Au fost operate amendamente menite să consolideze măsurile aplicate de BNM față de asociații și managerii caselor de schimb valutar și cei ai hotelurilor în contextul legislației internaționale și naționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului (de ex., au fost concretizate cerințele față de aceste persoane).

Ținînd cont de cerințele și condițiile noi stabilite, precum și de legislația Republicii Moldova au fost operate amendamente la lista documentelor care urmează a fi prezentate la BNM în vederea licențierii caselor de schimb valutar și a hotelurilor care dețin puncte de schimb valutar.

De asemenea, au fost introduse modificări care vor optimiza procesul de licențiere ținînd cont de experiența acumulată și au fost concretizate temeiurile de refuz pentru eliberarea licenței.

Control valutar

Proiectul de lege prevede un șir de modificări /precizări aferente controlului valutar, de exemplu, au fost concretizate organele controlului valutar și agenții controlului valutar, inclusiv prestatorii de plată nebancari rezidenți și emitenții de monedă electronică.

În contextul modificării Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei, prin proiectul de lege au fost amendate prevederile aferente efectuării de către BNM a controalelor la unitățile de schimb valutar. În particular, au fost concretizate cazurile în care BNM are dreptul de a efectua controale inopinate pe teren, dreptul BNM de a utiliza mijloace audio, video, foto în cadrul controalelor pe teren ș.a.

De asemenea, proiectul de lege prevede un șir de amendamente referitoare la aplicarea sancțiunilor față de casele de schimb valutar și de hotelurile care dețin puncte de schimb valutar. În special, au fost revizuite temeiurile de suspendare a activității caselor de schimb valutar și a punctelor de schimb valutar ale hotelurilor și de retragere a licenței, au fost stabilite restricții ce țin de dreptul casei de schimb valutar de a deschide filialele noi, de a instala aparate noi de schimb valutar în cazul suspendării activității acesteia. Totodată, pentru a eficientiza sancțiunea sub formă de suspendare a activității, precum și în vederea sporirii nivelului de responsabilitate a unităților de schimb valutar pentru asigurarea desfășurării activității licențiate conform cerințelor legale a fost majorat de la 2 la 6 luni termenul de suspendare a activității licențiate a casei de schimb valutar/hotelului.

În vederea sporirii nivelului de eficiența a sancțiunii sub formă de retragere a licenței aplicate de BNM, proiectul de lege prevede:

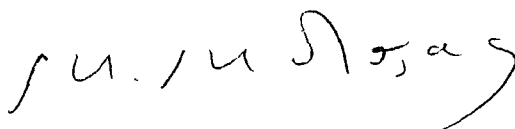
- majorarea de la 2 luni până la 12 luni a perioadei în decursul căreia casa de schimb valutar nu va avea dreptul de a depune o nouă cerere de eliberare a licenței;
- pierderea pentru o perioadă de 12 luni a dreptului acționarilor /asociaților/administratorilor casei de schimb valutar de a înființa o casa nouă de schimb valutar, de a achiziționa participațiuni noi la capitalul social al oricărei case de schimb valutar, de a administra activitatea altei case noi de schimb valutar /filialei acesteia.

În vederea elaborării proiectului de lege a fost examinată practica altor state, cum ar fi România, Cehia, Bulgaria, Slovenia, Serbia, Kazahstan, Federația Rusă în domeniul valutar, în particular, în partea ce se referă la utilizarea aparatelor de schimb valutar.

Impactul social și economic al proiectului de lege constă în eficientizarea funcționării pieței valutare a Republicii Moldova, în eliminarea obstacolelor administrative (autorizarea BNM) la efectuarea de către rezidenți a operațiunilor valutare în sumă de până la 10000 euro (sau echivalentul acestora), crearea condițiilor necesare pentru desfășurarea activității de prestare a serviciilor în cadrul operațiunilor valutare de către prestatorii de servicii de plată nebancari, oferirea posibilității persoanelor fizice de a efectua operațiuni de schimb valutar și prin intermediul aparatelor de schimb valutar, îmbunătățirea cadrului legal aferent licențierii, funcționării și controlului asupra activității unităților de schimb valutar. Analiza impactului de reglementare este expusă în anexa la prezenta notă.

Proiectul de lege a fost supus consultării publice de către autoritățile publice, băncile comerciale, unitățile de schimb valutar, Asociația Băncilor din Moldova, prestatorii de servicii de plată și alte părți interesate, precum și a fost supus reavizării (de 3 ori) de către autoritățile publice interesate în legătură cu schimbarea Guvernului. Propunerile și obiecțiile concludente au fost luate în considerare (a se vedea Sintezele recomandărilor prezentate în cadrul avizării (reavizării) proiectului de lege). De asemenea, întru respectarea cerințelor legislației în vigoare, proiectul de lege a fost supus (de 2 ori) expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție și expertizei juridice de către Ministerul Justiției, propunerile și obiecțiile concludente ale cărora au fost luate în considerare (a se vedea Comentariile BNM la concluziile și recomandările CNA expuse în Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară și Sinteza obiecțiilor și propunerilor Ministerului Justiției la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară.

**Prim-viceguvernator
al Băncii Naționale a Moldovei**

Marin Moloșag